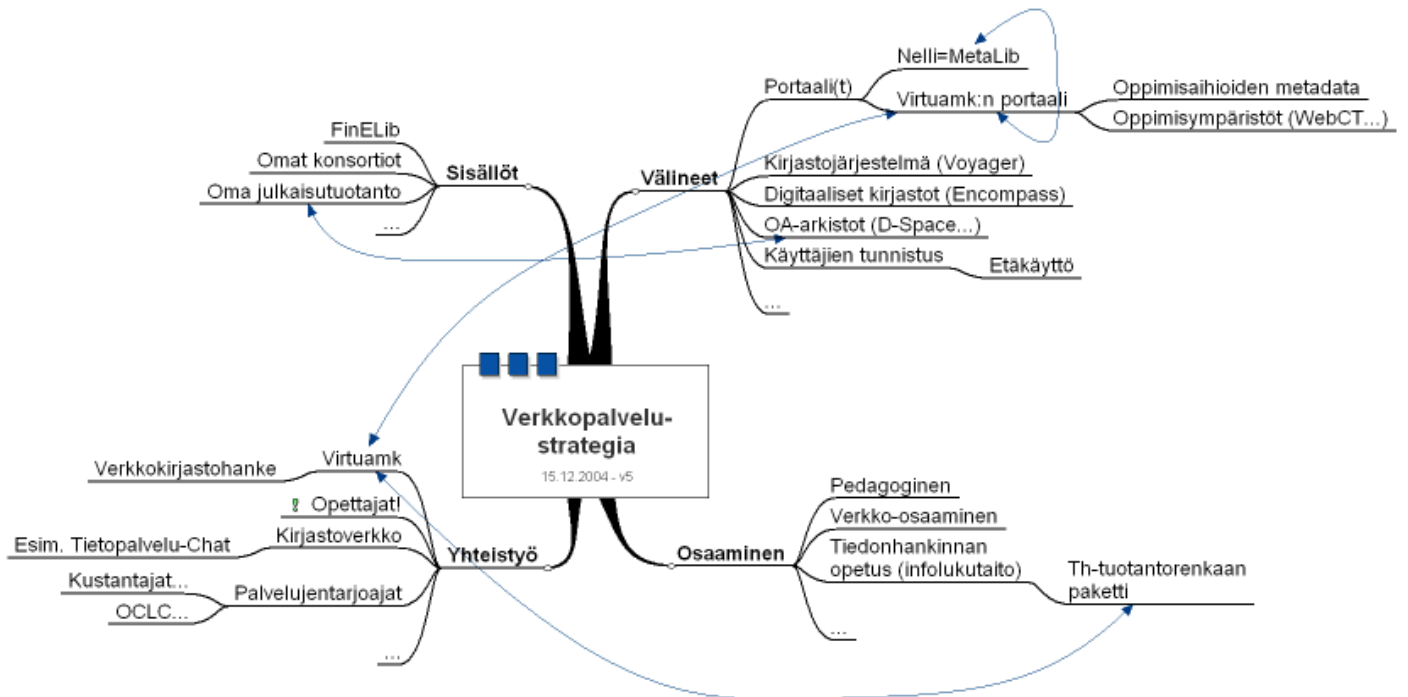

AMK-KIRJASTOJEN VERKKOPALVELUSTRATEGIA:

Sisältöjä, välineitä ja osaamista yhteistyössä

1. TAUSTAA

Ammattikorkeakoulukirjastojen yhteinen verkkopalvelustrategia on laadittu päivitykseksi vuonna 2003 julkaistulle ammattikorkeakoulukirjastojen virtuaalistrategialle. Molemmat tukevat ammattikorkeakoulukirjastojen yhteistä strategiaa **Amk-kirjasto – Oppimisen resurssi** (laadittu vuosille 2004-2007).

Verkkopalvelustrategian kulmakivinä toimii neljä näkökulmaa:

1. Sisällöt
2. Välineet
3. Osaaminen
4. Yhteistyö

Strategian avulla pyritään kirjastojen yhteiseen tavoitteeseen eli laadukkaaseen verkkopalvelutarjontaan, joka tukee ammattikorkeakoulun ydintehtävää eli oppimista ja ammatillista tutkimustyötä. Verkkopalvelujen rakentamisen ja ylläpidon keinoina ovat ajantasaiset välineet, monipuolinen osaaminen ja laaja-alainen yhteistyö.

2. STRATEGIAN KULMAKIVET

2.1 Sisällöt

Kirjastojen verkkopalvelujen ydinsisältönä ovat laadukkaat tietoaineistot, joita hyödynnetään tietoverkon kautta. Kirjastokohtaisten aineistohankintojen lisäksi kirjastot hankkivat elektronisten aineistojen käyttölisenssejä FinELibin tai muiden hankintakonsortioiden kautta. Myös ammattikorkeakoulun oma julkaisuutuotanto ja opinnäytteet pyritään tarjoamaan käytettäväksi verkon välityksellä.

2.2 Välineet

Tehokkaat verkkopalvelut vaativat toimivan teknisen ympäristön eli ajantasaiset laitteet ja ohjelmistot. Kirjastot tarjoavat tiedonhakijoiden käyttöön tiedonhakuportaaleja ja yksittäisiä digitaalisen kirjaston ohjelmistoja (esim. kirjastojärjestelmä ja julkaisuarkistot). Kirjaston välineiden tulee linkittyä myös kehysorganisaation muihin tiedonhallintajärjestelmiin (esim. verkko-oppimisympäristöt ja opiskelijahallintojärjestelmä). Palvelujen sujuva käyttö edellyttää käyttäjien tunnistusjärjestelmää, joka mahdollistaa palvelujen tietoturvallisen käytön mm. etäkäyttäjille. Verkkopalveluissa hyödynnetään myös vuorovaikutteisia välineitä, esimerkiksi tosiaikaista verkkotietopalvelua (chat-tekniikalla tai vastaavalla).

2.3. Osaaminen

Kirjastot tuntevat tarjoamansa verkkoaineistot ja niillä on vahva osaaminen verkkoaineistojen käytössä, hallinnassa ja laadunarvioinnissa. Lisäksi kirjastot tarjoavat ohjausta ja neuvontaa asiakkailleen myös verkossa. Kirjastot kehittävät omaa pedagogista ja sisällöntuotanto-osaamistaan ja seuraavat alan uusia mahdollisuuksia. Asiakkaiden tiedonhankinnan ja -hallinnan osaaminen noudattaa informaatiolukutaidon tavoitteita.

2.4. Yhteistyö

Kirjastot rakentavat ja ylläpitävät osaa verkkopalveluistaan yhteistyössä. Yhteistyön avulla pystytään hyödyntämään niukkoja resursseja tehokkaasti. Yhteistyötä tehdään myös kirjastoalan ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Näistä tärkeimpiä ovat ammattikorkeakoulujen opettajat ja tietohallinnon asiantuntijat.

3. TOIMENPITEET 2006-2007

3.1 Sisällöt

- AMKIT-konsortio neuvottelee vuosittain keskeisistä yhteisesti hankittavista aineistolisensseistä ja hankkii ne FinELibin kautta tai omina konsortioina.
- Amk-kirjastojen yhteiset konsortioperiaatteet tarjotaan käyttöön amkit.fi-portaalissa.
- Konsortio käynnistää avointen julkaisuarkistojen suunnittelun ja rakentamisen.
- Kirjastot tarjoavat asiakkaidensa käyttöön myös muiden toimijoiden tuottamia sisältöjä, esimerkiksi verkko-oppimisaihioita ja muiden ammattikorkeakoulujen OA-julkaisuja.
- Ollessaan yhteydessä kustantajiin ja muihin tiedontuottajiin kirjasto neuvottelee myös ammattikorkeakouluille sopivien e-aineistojen kehittämisestä.

3.2 Välineet

- Konsortion tietotekniikkaryhmä on aktiivisessa yhteydessä AAPA-ryhmään mm. etäkäyttäjien tunnistuspalvelujen (esim. proxy, Shibboleth tai vastaava) varmistamiseksi kussakin ammattikorkeakoulussa.
- Kirjastot tarjoavat verkkopalvelunsa käytettäväksi myös portaalien kautta (esim. Nelli-portaali, alueportaalit, Virtuaaliammattikorkeakoulun amk.fi-portaali).
- Kirjastot seuraavat uusien verkkopalveluun soveltuvien tai niitä tukevien välineiden kehittymistä ja varautuvat niiden käyttöön ottoon (esim. kirjastot.fi -sivuston verkkotietopalvelun chat-sovellus).

3.3 Osaaminen

- Konsortion pedagoginen työryhmä tai vastaava suunnittelee ja toteuttaa yhteistyössä Verkkokirjastohankkeen kanssa verkkopalveluihin ja informaatiolukutaitoon liittyvää koulutusta.
- Konsortion e-aineistoryhmä toteuttaa yhteistyössä Verkkokirjastohankkeen kanssa seminaareja ja workshoppeja erilaisista e-aineistoista sekä e-aineistoihin liittyvistä kysymyksistä (esim. sisällöt, lisenssit, tekijänoikeudet, e-aineistot osana verkko-opetusta).
- Verkkokirjastohanke järjestää metatietokoulutusta sekä informaatioille että verkko-opettajille.
- Kirjastot tarjoavat informaatiolukutaitokoulutusta omassa kehysorganisaatiossaan paitsi opiskelijoille, myös opetus- ja muulle henkilökunnalle.
- Kirjastonjohtajat rohkaisevat kirjastohenkilöstöä osallistumaan erityisesti pedagogiseen koulutukseen ja sisällöntuotantoon liittyvään koulutukseen.

3.4 Yhteistyö

- Konsortio ja amk-kirjastot toimivat kirjastoalan valtakunnallisissa ja kansainvälisissä yhteistyöryhmissä.
- Konsortio osallistuu ja tarvittaessa perustaa monialaisia yhteistyöhankkeita verkkopalvelujen kehittämiseksi (esim. Virtuaaliammattikorkeakoulun verkkokirjastohanke).
- Konsortio varmistaa onnistuneiden yhteistyöhankkeiden tulosten hyödyntämisen myös hankkeen loputtua (tulosten tehokas hyödyntäminen kirjastokentällä, mahdolliset jatkohankkeet).
- Konsortion tekniikkaryhmä edistää amk-kirjastojen Voyager-yhteistyötä mm. etsimällä ratkaisuja yhteisluettelon tai sitä vastaavan palvelun toteuttamiseksi (mahdollinen Linda-yhteistyö, kirjastojen kokoelmien meta- eli monihakumahdollisuus Nelliportaalin, Frank-sovelluksen tai vastaavan kautta).
- Konsortion tekniikkaryhmä yhdessä Verkkokirjastohankkeen kanssa seuraa sekä VirtuaaliAMK:n julkisen metatietopankin että ammattikorkeakoulujen kansallisen metatietopankin kehitystä.
- Kirjastot hakeutuvat moniammatilliseen yhteistyöhön omassa kehysorganisaatiossaan.
- Virtuaali-informaatikot kehittävät kirjaston ja verkko-opetuksen välistä yhteistyötä omassa kehysorganisaatioissaan.
- Laurea-kirjasto osallistuu ensimmäisenä amk-kirjastona valtakunnalliseen "Kysy kirjastonhoitajalta" -chatpalveluun.

4. YHTEENVETO

Jotta strategian tavoitteissa onnistuttaisiin, on yksittäisten kirjastojen toimittava aktiivisesti sekä omassa organisaatiossaan että kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Konsortion toiminnan läpinäkyvyyttä on lisättävä mm. tehokkaammalla tiedotuksella. Ennen kaikkea yhteistyön onnistuminen strategiassa määritellyllä laajuudella vaatii riittäviä henkilöresursseja (esim. konsortion oman yhteistyösihteerin tai vastaavan).

Tämä on viimeinen erillinen virtuaalistrategia. Virtuaaliasiat sisällytetään seuraavaan amk-kirjastojen yhteiseen strategiaan.